

Chatvraag en -antwoord Webinar Bodem en Omgevingsplan (27 mei 2021)

Chat vraag:	Antwoord:
Ik lees maatwerkregels komen automatisch in nieuwe deel omgevingsplan. Maar hoe zit het met maatwerkregels die je in het tijdelijk deel van het omgevingsplan wil hebben? Gaan jullie hier ook nog op in.	Het is niet mogelijk om het tijdelijk deel van het omgevingsplan te wijzigen in het tijdelijk deel. Indien een regel uit het tijdelijk deel aangepast moet worden, zal deze regel overgezet moeten worden naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Zie voor meer informatie: <ul style="list-style-type: none">• Tijdelijk deel omgevingsplan en overgangsfase tot eind 2029 - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Nieuwe regels opstellen in het omgevingsplan - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)
Over Maatwerkregels: De provincie Gelderland heeft maatwerkregels over de Bal-activiteiten opgenomen in de omgevingsverordening (ivm grondwater) hoe moeten gemeenten (OD's) daar mee op gaan ze staan immers niet in het OP?	Maatwerkregels op de algemene rijksregels, zijn direct werkende regels naar burgers en bedrijven. Wil de provincie doorwerking naar omgevingsplan dan zal zij gebruik moeten maken van instructieregels.
Is het niet praktisch eerst een omgevingsprogramma voor thema bodem en ondergrond vast te stellen, voortvloeiend uit de Omgevingsvisie (als die al is vastgesteld)?	Dat is wel de bedoeling van de zogenaamde beleidscyclus. Zonder beleid geen regels, alleen in de aanloop naar inwerkingtreding lopen de verschillende sporen niet altijd synchroon. zie Beleidscyclus - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)

Als ik het goed begrijp gaat gemeentelijk beleid over hoe om te gaan met bodemtoets bouwen/ RO/ milieu niet automatisch over naar omgevingsplan?

Om die vraag te kunnen beantwoorden, moet je weten HOE dit beleid rondom de bodemtoets is vertaald in het huidige bestemmingsplan. Beleid staat niet altijd gelijk aan regels die doorwerken naar burgers en bedrijven. [Beleidsregels - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

In artikel 3.1.6 van de Bro wordt aangegeven met welke onderwerpen rekening moet worden gehouden bij het opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan. Hierin is geen rechtstreekse verplichting opgenomen voor het uitvoeren van bodemonderzoek of bodemsanering.

Onder de Ow kennen we straks een andere systematiek. Dan gaat het over het toelaten van een activiteit of functie in het omgevingsplan. De gemeente zal daarbij een bodemtoets kunnen inbouwen/faciliteren. Bodem is onderdeel van de fysieke leefomgeving en moet dus worden meegewogen bij het toedelen van functies aan locaties en het stellen van regels over activiteiten in het omgevingsplan. Uiteindelijk moet dit leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Er gelden instructieregels t.a.v. het omgevingsplan voor bodem die zijn opgenomen in § 5.1.4.5 (Bodemkwaliteit) van het Bkl, maar ook bijvoorbeeld in artikel 5.37 Bkl waarin de verplichte weging van het waterbelang is opgenomen. In afdeling 5.1 van het Bkl staan alle instructieregels van het rijk voor het omgevingsplan met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Ook de provincie kan instructieregels stellen voor het omgevingsplan in de omgevingsverordening. Dit kan per provincie verschillen.

Via het Aanvullingsspoor bodem krijgen de gemeenten instructieregels voor het omgevingsplan mee bij de activiteit bouwen op een bodemgevoelige locatie. Dit is de evenknie van 'bouwen op verontreinigde bodem'. Totdat de gemeente deze instructieregel heeft verwerkt in het nieuwe deel van het omgevingsplan, krijgt de gemeente hiervoor bruidsschatregels mee. De regels voor bouwen op verontreinigde bodem zijn daarmee onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Onderdeel van de bruidsschat is een paragraaf Toelaten bouwen op bodemgevoelige locaties (paragraaf 22.2.7.2). Zie voor meer informatie: [Bodem en de bruidsschat - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Heeft de gemeente hier wel zelf regels voor gesteld in het bestemmingsplan? Deze regels worden eveneens onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Zie voor meer informatie: [Overgangsrecht instrumenten die opgaan in het omgevingsplan - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Het is dus aan te bevelen om de verschillende situaties naast elkaar neer te zetten en te bezien of er nog aanvullende regels nodig zijn, of dat er (overlappende of tegenstijdige) regels geschrapt kunnen worden.

Zie voor informatie over beleid en beleidsregels [Bestaand gemeentelijk beleid onder de Omgevingswet - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#). Zie voor beleid dat is opgenomen in de Nota bodembeheer het

Chat vraag:	Antwoord:
	<p>Informatieblad Transitie Nota bodembeheer van Bodembeheer van de Toekomst.</p> <p>Voor informatie over (nul- en) eindsituatieonderzoek bij bedrijven zie Eindonderzoek bodem (eindsituatieonderzoek) - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)</p>
<p>Mag een gemeente een I-waarde wel ophogen tot een niveau boven de SRCeco-waarde?</p>	<p>Ja, de gemeente mag hier zelf een afweging over maken en hierbij gebruik maken van de Risicotoolbox bodem van het RIVM. De waarde voor toelaatbare kwaliteit voor het bouwen op bodemgevoelige locaties in het omgevingsplan mag echter nooit hoger zijn dan het blootstellingsniveau van het maximaal toelaatbaar risico voor de mens (MTRhumaan). DE MTR staat in bijlage Vb van het Bkl. De MTRhumaan is een niveau waarbij bij een levenslange blootstelling er geen nadelige effecten te verwachten zijn voor de gezondheid. Ook mag de waarde niet leiden tot overschrijding van de toelaatbare concentraties in lucht (TCL) en geurdrempels, opgenomen in bijlage XIIIb van het Bkl. Vluchtige stoffen kunnen namelijk ook uitdampen uit de bodem en zo in de lucht komen. Dit volgt uit instructieregel uit paragraaf 5.1.4.5.1 van het Bkl. Zie voor meer informatie: Instructieregels van het Rijk voor bodem in het omgevingsplan - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)</p>
<p>Vraag: is er een initiatief gaande om de bodemkwaliteitskaart landelijk (en/of publiek) beschikbaar te maken? Zodat ik daar als grondroerder een raadpleging kan doen alvorens te gaan graven?</p>	<p>De Regeling bodemkwaliteit verplicht overheden om na vaststelling van de bodemkwaliteitskaart gegevens aan te leveren voor publicatie op de website bodemloket.nl. Daarnaast hebben de overheden een eigen verantwoordelijkheid om hun bodemkwaliteitskaart goed te ontsluiten op de eigen website.</p>
<p>Werkt bodemloket inmiddels alweer naar behoren? Ter aanvulling over het bodemloket tav van bodemkwaliteitskaarten, deze is info is niet actueel. De verwerkingstijd is erg lang. Na aanlevering van bkk PFAS is deze 3/4 jaar nog steeds niet op het bodemloket opgenomen.</p>	<p>Bodemloket functioneert op dit moment niet optimaal. Binnenkort volgt een release waardoor de bodemkwaliteitskaarten weer geplaatst kunnen worden op bodemloket. Volgens planning zou de release midden juni gaan plaatsvinden, waarmee eind juni de bodemkwaliteitskaarten bijgewerkt zijn.</p>
<p>Kan je na invoering Ow nog een BKK opstellen? Of is die dan automatisch onderdeel Omgevingsplan</p>	<p>Ja, ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet kun je een bodemkwaliteitskaart vaststellen of actualiseren. Dit kan als losstaand document ten opzichte van het omgevingsplan.</p> <p>De regels aan de bodemkwaliteitskaart als milieuverklaring bodemkwaliteit blijven onderdeel van het Besluit bodemkwaliteit en de onderliggende Regeling bodemkwaliteit 2021. Zie voor meer informatie de ontwerp Regeling bodemkwaliteit 2021: Consultatie Regeling bodemkwaliteit 2021 (internetconsultatie.nl)</p>

Chat vraag:	Antwoord:
Kan ik de interventiewaarde voor waterbodembodem ook verhogen met maatwerk?	<p>In het Bal komt de interventiewaarde waterbodembodem terug als kwaliteitseis voor het toepassen van grond of baggerspecie op de waterbodembodem. Het betreft de kwaliteitseis voor de kwaliteitsklasse sterk verontreinigd. Onder voorwaarden is het mogelijk om deze kwaliteitseis aan te passen. Zie voor meer informatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kwaliteits- en bodemfunctieklassen bij activiteiten op of in de bodem - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Maatwerk bij toepassen van grond en baggerspecie - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Kwaliteitseisen toepassen van grond of baggerspecie in oppervlaktewater - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)
Blijft het onderdeel van de Nota dat niet overgaat naar het tijdelijke deel van het OP wel gelden, naast het OP (voor zover er geen verkeerde verwijzingen in staan)?	<p>Voor beleid of beleidsregels die in de nota bodembeheer staan, bestaat geen overgangsrecht. Maar ze vervallen ook niet. Maar zoals tijdens het webinar gezegd kloppen de verwijzingen naar de artikelen onder de Omgevingswet niet meer. De gehele systematiek verandert. Mogelijk dat sommige delen uit de Nota bodembeheer terecht komen in de omgevingsvisie of een programma. Het is aanbevelenswaardig om de resterende beleidsregels te updaten naar de nieuwe regelgeving onder de Omgevingswet en (opnieuw) vast te stellen als beleidsregels. De gemeente kan de oude beleidsregels dan intrekken. Dat biedt meer duidelijkheid voor burgers en bedrijven en de gemeente zelf. Ook kan de gemeente de beleidsregels dan aanpassen aan de begrippen en taal van het nieuwe stelsel. De onderdelen van de nota bodembeheer die gaan over de bodemkwaliteitskaart als milieuverklaring bodemkwaliteit (bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond en de ontvangende bodem) kunnen naast het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan blijven bestaan. Als er onderwerpen in de nota bodembeheer opgenomen zijn die 'bedoeld' zijn als regels voor een initiatiefnemer (bijvoorbeeld over graven en saneren), dan kun je overwegen om deze regels werking te geven door (maatwerk)regels te stellen in het omgevingsplan.</p> <p>Zie voor meer informatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Overgangsrecht Besluit bodemkwaliteit - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Informatieblad Transitie nota bodembeheer en bodemkwaliteits- en bodemfunctiekaarten naar het stelsel van de Omgevingswet (Bodembeheer van de Toekomst)• Beleidsregels - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Bestaand gemeentelijk beleid onder de Omgevingswet -
Begrijp ik het goed dat het tijdelijke omgevingsplan (bruidsschat) en nieuwe omgevingsplan de komende jaren naast elkaar kunnen bestaan, waarbij het nieuwe omgevingsplan steeds verder wordt aangevuld?	<p>Ja dat klopt. Het tijdelijk deel van omgevingsplan is als het ware een bevroren set aan regels die gaande weg steeds kleiner wordt en het nieuwe deel steeds groter. Zie voor meer informatie: Tijdelijk deel omgevingsplan en overgangsfase tot eind 2029 - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)</p>

Chat vraag:	Antwoord:
Wanneer kunnen we in het DSO de toepasbare regels leidend tot conclusie verwachten over bodem?	De aanvraagvereisten voor vergunningen, meldingen en gegevens en bescheiden voor de regels uit het Aanvullingsbesluit worden op dit moment uitgewerkt als toepasbare regels in het DSO. Deze komen zo spoedig mogelijk beschikbaar. Het is nog niet bekend wanneer de toepasbare regels in de vorm van een vergunningcheck beschikbaar komen.
Komt er ook nog iets in het omgevingsplan te staan over bodemverontreiniging, zodat je kan handhaven?	In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan al algemene rijksregels over diverse milieubelastende activiteiten voor het thema bodem. Zie voor een overzicht: Bodem in algemene rijksregels voor milieubelastende activiteiten - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl) . Hierop kan het bevoegd gezag handhavend optreden. Als een gemeente deze regels verder wil aanvullen, specificeren of ervan wil afwijken, dan kan in het omgevingsplan maatwerkregels opgenomen worden. Daarnaast staan er op datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet ook regels over bodemverontreiniging in het omgevingsplan van rechtswege van iedere gemeente via de bruidsschat . Ook kan de gemeente in het omgevingsplan een specifieke zorgplicht opnemen. Ook over deze regels kan handhavend opgetreden worden. Zie voor meer informatie over de zorgplicht: Zorgplicht bodemverontreiniging - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)
Kan ik al maatwerkregels opnemen in het omgevingsplan bij inwerkingtreding van de OW om te voorkomen dat de huidige provinciale regels tijdelijk niet beschikbaar zijn?	Je kunt al voor inwerkingtreding het omgevingsplan wijzigen. Pas op of na de datum van de inwerkingtreding van de OW kun je het wijzigingsbesluit kenbaar maken. De wijziging van het omgevingsplan treedt 4 weken na de bekendmaking in werking. Daarom heeft een gemeente op z'n vroegst 4 weken na i.w.t. van de Omgevingswet een gewijzigd omgevingsplan. Zie: Procedure voor het wijzigen van een omgevingsplan - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl) (zie onderdeel Omgevingsplan vaststellen voor i.w.t. Omgevingswet)
Dus als ik een maatwerkregel maak voor graven komt het altijd in het nieuwe deel en niet in het tijdelijk deel?	Dat klopt. Een maatwerkregel komt inderdaad in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Het is niet mogelijk om het tijdelijk deel van het omgevingsplan aan te passen.
Mag je in je Omgevingsplan gemotiveerd afwijken van landelijke en/of in de provinciale verordening gestelde instructieregels of zijn dat juist kaders waarbinnen je je als gemeente hebt te houden?	De instructieregels uit het Bkl en de omgevingsverordening moet je als gemeente opvolgen. Echter deze instructieregels geven je vaak wel afwegingsruimten (in verschillende gradaties, rekening houden met, betrekken bij, in acht nemen). Zie voor meer informatie: <ul style="list-style-type: none">• Instructieregel - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• Afwegingsruimte voor gemeenten en waterschappen bij regels in de omgevingsverordening - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)• De juridische frames van het programma Bodembeheer van de toekomst

Chat vraag:	Antwoord:
<p>De communicatie rondom de Omgevingswet is met name gericht op overheden. Wanneer kunnen bedrijven hierover communicatie verwachten om zich voor te kunnen bereiden?</p>	<p>Veel informatie op informatiepuntomgevingswet.nl is ook bedoeld voor het bedrijfsleven. Voor het thema bodem is deze informatie in ontwikkeling en wordt de komende tijd steeds verder uitgebouwd: Bodem - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl). Bijvoorbeeld met informatie over het Besluit bodemkwaliteit. Vorig jaar zijn twee webinars gegeven over bodem en de Omgevingswet die ook bedoeld waren voor het bedrijfsleven:</p> <ul style="list-style-type: none">• Webinar Bodem in de Omgevingswet (Aanvullingswet bodem) - Aan de slag met de Omgevingswet• Webinar Bodembescherming in de Omgevingswet - Aan de slag met de Omgevingswet
<p>Hoe zit het met de vaststellingsprocedure van het omgevingsplan? In feite is het een groeidocument, moet dan voor elke aanvulling een uitgebreide procedure gevolgd worden?</p>	<p>Voor het wijzigen van een omgevingsplan moet een gemeente altijd de uniforme openbare voorbereidingsprocedure volgen. Zie ook Procedure voor het wijzigen van een omgevingsplan - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)</p>
<p>Kunnen we concreet iets zeggen/verbod stellen op toepassen grond met Japanse duizendknoop?</p>	<p>Er is een voorkeursvolgorde van de in te zetten type regels om een thema te reguleren. Zie sheet 12 van de presentatie. Het instellen van een verbod is de strengste maatregel die de gemeente kan inzetten. Het aanvullen van de rijksregels uit het Bal voor de activiteiten graven in de bodem en/of toepassen van grond of baggerspecie met regels over niet-bewuste verspreiding van invasieve exoten is mogelijk. Hier zullen we nog ervaringen mee op moeten gaan doen. Belangrijk bij het maken van regels bij de activiteiten graven in de bodem en/of toepassen van grond of baggerspecie is of deze regels in de praktijk wel uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.</p> <p>Vanuit de aanwezigen zijn in de chat de volgende opmerkingen gekomen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dit heeft Gemeente Westland reeds in de bodembeheernota opgenomen dat er bij toepassing van grond geen resten duizendknoop in mag zitten. Daarom dient bij de aanvoer van grond van buiten de gemeente Westland voor ontgraving te worden vastgesteld of de Japanse duizendknoop aanwezig is op de ontgravingslocatie.• Je kunt de groeiplaatsen van de duizendknoop in kaart brengen en dan extra regels stellen over grond die daarvandaan komt• Japanse Duizendknoop is aan te tonen met DNA-analyse. Zie voor meer informatie: DNA-analyse grondmonsters op wortels van duizendknoop - Bestrijding duizendknoop

Chat vraag:	Antwoord:
<p>Wanneer er een provinciaal handelingskader is voor diffuus lood, blijft dat dan bestaan? Nemen gemeenten dit dan over in hun omgevingsplan? Kan dat provinciale handelingskader blijven bestaan voor locaties die onder overgangsrecht vallen?</p>	<p>Dat hangt af wat er precies in dat handelingskader is opgenomen. Als gemeenten (maatwerk)regels willen stellen voor diffuus lood, dan moeten zij zelf regels opnemen in het omgevingsplan. Als een gemeente zelf ambities heeft (lees doelen wil bereiken) voor het thema lood, dan kan ook het kerninstrument programma gebruikt worden. Het advies is om hiervoor in overleg te gaan met de provincie.</p> <p>Voor locaties die vallen onder het overgangsrecht, blijft de Wet bodembescherming van toepassing: Overgangsrecht saneringen Aanvullingswet bodem - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl)</p>
<p>Als je lagere waarden wil voor lood op locaties met kinderen (dus speeltuinen en schoolpleinen etc) hoe verwerk je dit dan exact in een maatwerkregel? Moeten deze locaties dan een aparte zone krijgen in je bodemfunctiekaart?</p>	<p>Je kunt in het omgevingsplan voor deze locaties een afwijkende waarde voor toelaatbare kwaliteit bij het bouwen op een bodemgevoelige locatie opnemen. Ook kun je via maatwerkregels voor de milieubelastende activiteit saneren van de bodem een strengere terugsaneerwaarde hanteren. De locaties duidt je dan aan in het omgevingsplan door daar een geografisch werkingsgebied aan te koppelen. In de modules van de Staalkaart bodembeheer van het programma Bodembeheer van de Toekomst staan hier voorbeelden voor opgenomen: Bouwsteen Aanvullingspoor (Bodembeheer van de Toekomst)</p> <p>Als je aan het toepassen van grond of baggerspecie strengere eisen wilt stellen kun je dat oplossen door deze gebieden aan te wijzen met een gevoeliger functie (Wonen of misschien zelfs Landbouw/Natuur). Een alternatief is om via maatwerkregels strengere kwaliteitseisen voor lood te stellen voor deze locaties. Ook hierbij kun je deze maatwerkregel koppelen aan locaties of gebieden via een geografisch werkingsgebied</p>
<p>Als het niet mogen doorboren van kleilagen bij grondwaterwinningen (boringsvrije zones) reeds in provinciale verordening is opgenomen, moeten we daar vanuit het Omgevingsplan naar verwijzen?</p>	<p>Als in de omgevingsverordening reeds rechtstreeks werkende regels zijn opgenomen, dan is het niet nodig (en juridisch onjuist) om deze regels eveneens in het omgevingsplan op te nemen (want al uitputtend geregeld door de provincie). Via de toepasbare regels in het DSO worden de regels zichtbaar voor de initiatiefnemer.</p>
<p>Hoe zien jullie de aanpak van de transitie naar het nieuwe deel van het OP. Alle onderwerpen vergen veel (denk)werk. Hoe zien jullie de praktijk voor je? Ook omdat veel kennis bij de OD's zit en het beleid en vaststelling regels een bevoegdheid van de gemeenten is.</p>	<p>Het vaststellen of wijzigen van een omgevingsplan is een bevoegdheid van de gemeente. Gemeenten kunnen zich daarbij wel laten ondersteunen door Omgevingsdiensten. Vanuit het programma Bodembeheer van de toekomst wordt ondersteuning gegeven aan gemeenten die aan de slag willen met bodem in het omgevingsplan. Daarnaast zijn er door de VNG diverse staalkaarten en andere ondersteunende producten ontwikkeld: Staalkaarten omgevingsplan (VNG)</p>
<p>Wanneer komt de definitieve versie van de aanvullingsregeling bodem?</p>	<p>De Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet is op 1 juni 2021 in de Staatscourant gepubliceerd.</p>
<p>Wanneer volgt reactie op de aanvraag voor de vouchers (1^e tranche) voor praktijkondersteuning vanuit het programma Bodembeheer van de Toekomst?</p>	<p>De reactie op de aanvragen voor vouchers volgt begin juni. Er wordt contact opgenomen met de aanvragers. Na de zomer volgt nog een tweede ronde. Houd hiervoor de website Bodembeheer van de toekomst in de gaten en/of geef je op voor de nieuwsbrief.</p>